

Saulius Lapėnas

Lietuvos istorija slepiama?

Beveik detektyvinė istorija apie baimes ir savigarbos stoką valstybiniame lygyje.

Nesenai vienas mano senas pažįstamas – Vokietijoje dirbantis žurnalistas, atkreipė dėmesį į tai, kad Lietuva „pametė“ savo istoriją ir paklausė tiesiai šviesiai – ką ketinu padaryti, sprendžiant šią problemą. Pažadėjau patikrinti faktus ir parašyti straipsnį. Tikiuosi, ir tarp Lietuvos piliečių bus, norinčių prisidėti prie vertybių sugražinimo.

Apie viską iš eilės

Anglų liaudies išmintis byloja: „Gerbk save, jei nori, kad kiti tave gerbtų“ (*Respect yourself, or no one else will respect you*). Pagarba Lietuvai ir lietuviškai kultūrai, patriotinis auklėjimas prasideda nuo pagarbos mūsų istorijai. Tačiau, norint gerbti praeitį – ją būtina žinoti, tyrinėti, suprasti. Atrodo tai akivaizdžios tiesos, tačiau dėl nesuprantamų priežasčių – su Lietuvos istorija Lietuvoje elgiama be deramos pagarbos. Netgi susidaro įspūdis, kad Lietuvos žmonės (kaip ir kitų šalių gyventojus) stengiamasi atriboti nuo Lietuvos istorijos oficialios šiuolaikinės versijos „žalingos įtakos“. O gal, lietuvių istorikų darbo vaisius, kartu Lietuvos mokesčių mokėtojų pinigais, „netyčia“ pradangino koks nors valdžios biurokratas?

Visiems žinoma, kad populiari žmonių tarpe Adolfo Šapokos knyga „Lietuvos istorija“ buvo **išleista valstybiniu lygiu Švietimo ministerijos knygų leidimo komisijos 1936 metais** (praėjus 18 metų po Nepriklausomybės paskelbimo).

LIETUVOS ISTORIJA

R E D. A. Š A P O K A

ŠVIETIMO MINISTERIJOS KNYGŲ
LEIDIMO KOMISIJOS LEIDINYS
KAUNAS 1936 M.

Visiems suprantama, kad Lietuvos istorija tęsėsi ir po 1936 metų. Tačiau iki 2013 metų nebuvo nei vieno pilnaverčio valstybiniu lygiu publikuoto leidinio (o sovietinės okupacijos metais išspausdintus propagandinius leidinius - tokiais laikyti negalime).

1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba pasirašė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą. Ir tik praėjus 23 metams, mes gavome galimybę „sužinoti A. Šapokos istorijos tęsinį“ iš oficialaus šaltinio.

Kai kas pasakys, kad 23 metai – ne toks jau ilgas laikotarpis.

Tačiau, jei įvertinsime tai, kad didžioji dalis šalies gyventojų okupacijos metu mokėsi iš „sovietinių“ vadovėlių;

- jei įvertinsime tai, kad per 23 metus užaugo nauja karta;

- jei įvertinsime tai, kad šiuolaikiniuose hibridiniuose karuose aktyviai naudojamas melas, provokacijos, gandai ir nuomonės apie nuomones be jokio pagrindo;

- jei įvertinsime tai, kad istorinių įvykių oficialaus istorinio vertinimo nebuvimas, sudarė sąlygas rasti visai eilei „pseudoistorinių“ knygelių, kurios dauginosi, dauginasi ir yra platinamos visame pasaulyje, juodindamos mūsų ir taip sudėtingą istorinę praeitį – tai ar galim ilgokai trukusį laikotarpį, skirtą „praėjusio istorinio laikotarpio apmąstymams“, laikyti savigarbos pasireiškimu? A. Šapokos laikais, net be kompiuterių pagalbos, šią problemą išsprendė 5 metais greičiau.

Pagaliau, 2012 metais atrodė, kad situacija ėmė keistis į gerą pusę, [oficialiai buvo pranešta](#):

„Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis rugpjūčio 30 dieną Vilniuje surengtame Alfonso Eidinto, Alfredo Bumblausko, Antano Kulakausko ir Mindaugo Tamošaičio knygos „Lietuvos istorija“ pristatyme pabrėžė būtinybę kiekvienam Lietuvos piliečiui gerai pažinti valstybės istoriją ir nebijoti atsakingo praeities vertinimo tiesos ir patriotizmo matu.

„Šiandien labiau nei bet kada akivaizdu, kad valstybių gyvenimas ir sugyvenimas keičiasi. Tačiau nesikeičia valstybės istorija. Buvo laikas, kai A.Šapoka piktinosi, kad „mūsų praeitį mums teberodo svetimi“. Neabejokime, kad taip gali atsitikti ir ateity, jei nepažinsime ir nemokėsime jos rodyti patys“, - teigė A. Ažubalis.

Jis paragino nepasiklysti tarp kritinių praeities vertinimų ir būti sąžiningiems patiems su savimi. „Neužmirškime nieko, apie viską kalbėkime atvirai, aiškiai skirkime dėsniskus valstybės raidos etapus ir nebijokime atsakingo praeities įvykių vertinimo“, - pabrėžė ministras.

Pasak jo, net ir keičiantis požiūriams į skirtingus istorijos elementus, pasakojimo apie Lietuvą leitmotyvas lieka tas pats: „Mūsų valstybė – ne tuščia erdvė, ne svetimų įvykių aikštė, bet visų pirma – sąmoningas istorijos subjektas. O mūsų tauta – teisėta Lietuvos valstybinės tradicijos tęsėja“.

A.Ažubalis pabrėžė Užsienio reikalų ministerijos pastangas istorinės tiesos ir atminties įamžinimą paversti nuolatiniu Lietuvos užsienio politikos prioritetu ir „kokybiškų tarptautinių santykių pamatu“.

2013-uosius ministras pavadino „galimybės metais“ – Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai, pasak jo, bus ir puiki proga pristatyti šalį ir jos istoriją pasauliui.

„Istorija atspindi žmogaus dvasios visuotinę ir pamatinę veiklą, jo socialinį ir asmeninį ryšį su savo tauta, visuomene, todėl yra jo savivokos pagrindas. Mūsų parašytos istorijos tikslas kaip tik ir yra pasakoti tiems, kas ją skaitys, kas jie yra ir kam priklauso. Stengėmės nenukrypti nuo vertybių sistemos, pagal kurią gyvenantys jaučiasi atsakingi už praeitį, gyvą dabartyje“, - teigė knygos autorius ir redaktorius Alfonsas Eidintas.

Užsienio reikalų ministerijos užsakymu parašytoje knygoje „Lietuvos istorija“ glaustai pristatoma Lietuvos politinė raida nuo valstybės susikūrimo iki visaverčio šalies įsijungimo į transatlantinę bendruomenę 2004 metais.

„Tūkstantmetė tradicija. Žmonių pasiekimai ir tragedijos. Apdainuota kalba, kultūra. Įgimtas laisvės, pagarbos, idealizmo, nepasidavimo instinktas. Tai – Lietuvos indėlis į Europos paveldą ir ateitį. Tai – įkvepiantis pavyzdys pasauliui. O labiausiai viliuosi, kad tai bus pavyzdys mums – Lietuvos piliečiams. Juk Lietuvos istorija tęsiasi, o kaip ji tęsis, priklausys nuo mūsų pačių“, - kalbėjo A. Ažubalis.

„Lietuvos istorija“ bus dovanojama šalies viešosioms bibliotekoms, Lietuvos atstovybėms, užsienio lietuvių bendruomenėms, taip pat verčiama į šešias kalbas ir pirmininkavimo ES Tarybai proga platinama užsienyje.“ (VALSTYBĖS ISTORIJĄ PRIVALOME PAŽINTI SAVARANKIŠKAI, O APIE PRAEITĮ KALBĖTI ATSAKINGAI, SAKO UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAS - 2012.08.30

[http://urm.lt/default/lt/naujienos/valstybes-istorija-privalome-pazinti-savarankiskai-o-apie-praeiti-kalbeti-atsakingaisako-uzsienio-reikalų-ministras- \)](http://urm.lt/default/lt/naujienos/valstybes-istorija-privalome-pazinti-savarankiskai-o-apie-praeiti-kalbeti-atsakingaisako-uzsienio-reikalų-ministras-)

The screenshot shows the official website of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania. The header includes the Lithuanian coat of arms and the text 'Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija'. Navigation tabs are visible: 'Naujienos', 'Ministerija', 'Užsienio politika', 'Konsulinė informacija', and 'Ekonominė diplomatija'. The main content area features a news article with the title 'VALSTYBĖS ISTORIJĄ PRIVALOME PAŽINTI SAVARANKIŠKAI, O APIE PRAEITĮ KALBĖTI ATSAKINGAI, SAKO UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAS'. The article text begins with 'Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis rugpjūčio 30 dieną Vilniuje surengtame Alfonso...' and continues with a quote from the minister about the importance of understanding national history. A sidebar on the right lists various topics under the heading 'Temos'.

Prisipažįstu, kad specialiai pacitavau beveik visą Užsienio reikalų ministerijos pranešimą, nes galiu pasirašyti po kiekvienu jo žodžiu (kaip tikiuosi ir bet kuris normalus Lietuvos pilietis). Be to, šis tekstas leidžia suvokti, kokią didelę reikšmę teikė šiam įvykiui tuometinė Lietuvos valdžia.

Kaip pilietis ir mokesčių mokėtojas, už kurio pinigus visa tai buvo įgyvendinta – jaučiau pasitenkinimą ir pasididžiavimą, kad tapau istorinės reikšmės įvykio liudininku nepriklausomos Lietuvos kultūros gyvenime. Ar gali būti kas nors vertingesnio būsimoms kartoms, kultūros išsaugojimui, nei tikri mūsų istorijos faktai, aprašyti įvykių liudininkų ir jų dalyvių?

Ir tuo didesnis apmaudas laukė vėliau...

Paslaptinga istorija su Lietuvos istorija

2013 spalio mėn. 31 dieną, praėjus metams po knygos pristatymo Užsienio reikalų ministerijoje, aš gavau galimybę susipažinti su mūsų istorikų darbu. Būtent šią dieną oficialiame portale, skirtame Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai, buvo publikuotas pranešimas „[Knyga „Lietuvos istorija“ – ir šešiomis užsienio kalbomis](http://www.eu2013.lt/lt/pirmininkavimas-ir-es/kulturine-programa/Lietuvos-istorija)“ (<http://www.eu2013.lt/lt/pirmininkavimas-ir-es/kulturine-programa/Lietuvos-istorija>)

Aš ne profesionalus istorikas, todėl nesiimu vertinti apie istorinių faktų pateikimo ir traktavimo kokybės. Mane visada daugiau domina sausi faktai ir datos, nes demokratinėje visuomenėje, formuoti nuomonę ir vertinti pateiktus faktus – paties skaitytojo pareiga ir privilegija.

Todėl aprašysiu savo potyrius, kaip paprastas vartotojas.

Bendras išpūdis geras ir knyga tikrai verta to, kad būtų šalia 1936 metais išleisto valstybinio leidinio (A. Šapokos „Lietuvos istorija“) kiekvieno Lietuvos patrioto namuose. Vienintelis elektroninės versijos trūkumas – nėra sužymėjimo pagal turinį, kas gerokai palengvintų būtinos informacijos paiešką. Tačiau ir tai įmanoma pačiam pasidaryti.

Turiu nemažai draugų ir pažįstamų už Lietuvos ribų, todėl tekste ypač nudžiugino frazė: „Knyga „Lietuvos istorija“ [...] pirmininkavimo proga buvo išleista šešiomis užsienio kalbomis: anglų, vokiečių, prancūzų, ispanų, rusų ir lenku. Knyga bus užsienio diplomatom, politikams, valstybių tarnautojams ir visiems besidominantiems bus naujas ir vertingas šaltinis susipažinti su politine Lietuvos istorija nuo valstybės sukūrimo iki šalies įsijungimo į transatlantinę struktūrą 2004 metais.“

Tačiau džiūgavau per anksti, nes šio pranešimo puslapyje neradau nuorodos į vertimą anglų kalba.

The screenshot shows the EU2013 portal interface. At the top, there's a navigation bar with 'Lietuvos istorija' and 'Archyvas'. Below it, a search bar and a 'Priežiūra' button. The main content area is titled 'Knyga „Lietuvos istorija“ – ir šešiomis užsienio kalbomis'. It features a large image of the book cover, which is red with gold lettering and a coat of arms. To the right of the image is a 'Renginių kalendorius' (Event calendar) for December 2013. Below the calendar is a 'Karščiausios naujienos' (Latest news) section with three items. At the bottom, there's a 'Naujųjų prenumerata' (New subscriptions) section with a form to enter an email address and a 'Greitosios nuorodos' (Quick links) section with three links: 'LR užsienio reikalų ministerija', 'Oficiali Lietuvos interneto svetainė', and 'Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pranešimas medijoms'.

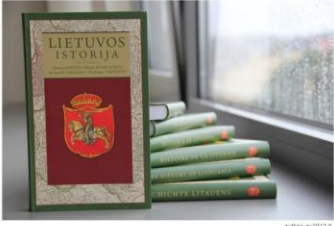
Pasitikrindamas atsidariau [portalo puslapį anglų kalba](http://www.eu2013.lt/en/History-of-Lithuania-Book) (<http://www.eu2013.lt/en/History-of-Lithuania-Book>). Ir vėl, pranešime siūloma susipažinti su e-knygos versija, tačiau nuorodos tik į kitas kalbas. Gal portalo kūrėjai numatė “Brexīt”, ar suabejojo poreikiu skaityti Lietuvos istoriją angliškai? Bet kuriuo atveju nuorodos į knygos versiją anglų kalba, tenai nėra iki šiol.

Lithuanian Presidency of the Council of the European Union 2013 Archives

Home Presidency & EU Cultural Programme

The History of Lithuania – in six foreign languages

31 October 2013, Last updated at 15:45 EET

author: eu2013.lt

To mark Lithuania's Presidency of the Council of the EU, The History of Lithuania, which is a joint publication by ambassador and Professor Alfonsas Eidintas, Professors Alfonsas Bumlauskas and Antanas Kulakauskas, and Doctor of Historical Sciences Mindaugas Tamoliškis, has been published in six foreign languages: English, German, French, Spanish, Russian, and Polish.

The book will become a new and valuable source of information for foreign diplomats, politicians, civil servants, and everyone interested in the subject on Lithuania's political history from the establishment of the state till its accession to the EU and NATO in 2004.

It offers a clear and concise account of the period from the olden times to the partition of the Polish-Lithuanian Commonwealth in 1795, the Tsarist Russia epoch, the national revival and Lithuania's subsequent independence, the country's political developments during the interwar period, Soviet and Nazi occupations, Holocaust, the period of resistance against the aggressors and the restoration of the state in 1990, and Lithuania's subsequent return to the political family of Europe.

Having reached Lithuania's embassies and permanent representations across the globe, these books will be given to meeting participants and guests during Lithuania's Presidency, and the free version in both Lithuanian and the six foreign languages is available here:

- The History of Lithuania (in Lithuanian)
- The History of Lithuania (in German)
- The History of Lithuania (in French)
- The History of Lithuania (in Spanish)
- The History of Lithuania (in Polish)
- The History of Lithuania (in Russian)

Was this post useful to you? ☐ Yes ☐ No

Events calendar

Political meetings All events Search

December 2013

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
25	26	27	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	01	02	03	04	05

From 25.11.2013 to 29.11.2013
The 3rd Eastern Partnership Summit in Vilnius

Latest news

- Events of a meeting of Secretaries General of European Union parliaments are starting this weekend
24.01.2014, 10:29 (EET)
- EU should continue the work started by Lithuania
14.01.2014, 11:30 (EET)
- Speech by President Dalia Grybauskaitė to the European Parliament
14.01.2014, 10:33 (EET)
- Dalia Grybauskaitė to present results of Lithuania's EU Presidency in Strasbourg
13.01.2014, 16:09 (EET)
- Five Key Achievements of the Lithuanian Presidency of the Council of the EU in the Area of Justice
13.01.2014, 13:27 (EET)

News subscription

Your e-mail:

Instantly ☐ ☐

Subscribe About subscription [→](#)

Quick Links

- MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Prie išvadų dėl anglų kalbos versijos dar sugrįšime, o dabar pereisiu prie problemos esmės.

Kaip man žinoma iš vokiečių naujienų agentūros Deutsche Welle, Vokietijoje nėra vieningo istorijos vadovėlio ir kiekvienas mokytojas gali pats pasirinkti tinkamą temai literatūrą. Pas juos didelė autoritetinga šalis ir sudėtinga istorija – jie gali sau tai leisti.

Apmaudu, bet kai kuriuose vokiškuose vadovėliuose informacija apie TSRS suirimą telpa į du puslapius, kuriuose daugiausia vietos skirta M. Gorbačiovo portretui ir jo teigiamos veiklos pristatymui. Be viso to, pagal pranešimus, Vokietijoje iki šiol tęsiasi „[gorbimanija](#)“ – leidžiami jo knygų vertimai į vokiečių kalbą, jam pastatė paminklą, muziejuje saugo jo asmeninius daiktus, jam reguliariai teikiami įvairūs apdovanojimai „už indėlį, žadinant Centrinės ir Rytų Europos tautas“, „už savitarpio supratimo ir susitaikymo skatinimą“ ir organizuojami susitikimai vyriausybiniame lygyje. (<https://www.welt.de/politik/20-jahre-mauerfall/article5144978/Ohne-Gorbatschow-waere-die-Einheit-nur-ein-Traum.html>)

Nieko keisto – pas juos šio politiko įvaizdis gerokai skiriasi nuo mūsų. Tačiau verta pastebėti, kad buvusio TSRS prezidento kūriniuose apie įvykius Lietuvoje 1990-1991 metais pateikiamas atviras melas, kuris vertimuose tiražuojamas po visą pasaulį.

Būtent todėl, lačiau savo pilietine pareiga informuoti savo draugus ir pažįstamus Vokietijoje apie galimybę perskaityti tiesą apie buvusius įvykius Lietuvoje ir išsiunčiau Lietuvos istorijos nuorodas [vokiečių kalba](#).

Jei jau knyga skirta „**užsienio diplomatams, politikams, valstybių tarnautojams ir visiems besidominantiems**“, tai kuo blogesni paprasti vokiečių žurnalistai?

Ne taip senai Vokietijoje suaktyvėjo dėmesys Lietuvai, ryšium su unikaliu šiai šaliai įvykiu - siųsti vokiečių piliečius ginti mūsų šalį. Ir kai į mane kreipėsi vokiečių kolega parekomenduoti šaltinius, kur galėtų rasti Lietuvos oficialią informaciją apie mūsų šalies

istorinius faktus jo gimta kalba, aš pasidalinau jau anksčiau minėta [nuoroda](#), skirta Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai.

Galit įsivaizduoti, kaip buvau nemaloniai nustebintas, kai gavau atsakymą, kad puslapis yra, bet nėra galimybės knygos atsisiųsti vokiečių kalba.

Dingo Lietuvos istorija?

Kaip pasirodė, reikalai dar blogesni. Patikrinau visas nuorodas (ir kitomis kalbomis šiame [portale](#)), tačiau neradau e-knygos varianto net ir lietuvių kalba. Visi mano bandymai baigėsi informacijos pasirodymu, kad [portalas neveikia](#).

<http://www.ebooksbylanguage.com/lt/knyga/lietuvos-istorija/>

Elektroninės versijos „Lietuvos istorija“ knygos apimtis apie 15 megabaitų, tai tikrai ne itin daug, net pristatant ją šešiomis kalbomis (viso ne daugiau 100 MB). Tai kodėl šio vertingo leidinio saugojimui neatsirado vietos oficialiame lietuviškame portale?

Kas atsakingas už tai, kad Lietuvos visuomenė ir kitų šalių piliečiai neteko galimybės sužinoti Lietuvos istoriją iš „pirmų rankų“?

Jei buvo perkelta į kitus vyriausybinius portalus, tai kodėl apie tai neinformuojama?

Ieškant „Geschichte Litauens“ (taip vokiškai skamba „Lietuvos istorija“).

Paieška internete nedaug tepadėjo. Tačiau atsirado daugiau aiškumo dėl versijos anglų kalba.

Donatas Januta 2015 metais savo straipsnyje su optimistine antrašte „[Išgelbėta „Lietuvos istorija“](#)“ pranešė apie šios, 2013 metais išleistos, knygos itin blogą kokybės vertimą į anglų kalbą (štai kodėl ją „pamiršo“ patalpinti oficialiame portale!): „Anglų kalbos žodžiai, gramatika ir sintaksė vietomis buvo lyg ant juoko, lyg beraščio, bet URM paskubomis išsiuntinėjo knygą Lietuvos ambasadoms ir konsulatams platinimui po visą pasaulį.“ (2015-08-13 - <http://www.voruta.lt/isgelbeta-lietuvos-istorija/>)

Kartu autorius skuba mus nudžiuginti, kad klaidos ištaisytos ir davė nuorodą į „antrą“ leidinio redakciją. „Internete naująją laidą galima rasti: http://urm.lt/uploads/default/documents/Travel_Residence/history_of_lithuania_new.pdf “. Straipsnio autorius tai pat užsimena, kad „Kol kas nėra žinių, ar ši, pataisyta, angliškoji laida bus leidžiama lietuvių ir kitomis kalbomis.“

Pripažinkim, ganėtinai keista, kad tokiuose svarbiuose dalykuose, pakartotinai redaguojant ir išleidžiant tokios svarbios mūsų tautai knygą (sukurtos už mokesčių mokėtojų pinigų) tenka sužinoti ne iš oficialių pranešimų. Tačiau problema nesibaigia tik dėl anglų kalbos, nes Donatas Januta aktyviai kritikuoja pirmojo leidinio turinį: „klaidingi faktai, spėliojimai, pasigyrimai ir smulkmenos“. Nesiimsiu vertinti, kiek ši kritika pagrįsta istorine tiesa, tačiau gerokai svarbiau, kad po ištaisymo „atsitiktinai“ nebūtų prirašyta to, kuo Lietuvą pastoviai kaltina Gorbačiovo-Putino propaganda.

Be to, didelį nerimą kelia faktai į kuriuos atkreipia dėmesį D.Januta:

„Kai knygos trūkumai mandagiai ir dalykiškai buvo iškelti, URM atsiliepė, kad neverta rūpintis „dėl vieno kito netikslumo“. Vienu metu Lietuvos valdininkija net pliaukštelėjo botagu išeivijai, kad ne jai „cenzūruoti“ Lietuvos istorikus. Lyg noras atitaisyti neginčijamas klaidas būtų cenzūra. Bet pagaliau ir URM negalėjo nusisukti nuo fakto, kad knygos klaidos ir trūkumai prašoko „vieną kitą“ netikslumą.

Ir tie trūkumai, ir klaidos buvo ypač žalingos, nes čia ne paprasta Lietuvos istorija, o oficiali, platinama po pasaulį Lietuvos Respublikos oficialiai palaiminta. Lietuvos valdžioje ir akademinuose sluoksniuose neatsirado norinčių ją kritikuoti ar iš viso kalbėti apie apgailėtiną tarptautinį pasirodymą.

Vėliau man Lietuvoje teko kalbėtis su žmogumi, kuris dalyvavo artimųjų kolegų diskusijoje – ar spausdinti kritikuojančią recenziją, ar ne. Buvo nutarta nespausdinti, nes kritikuoti šių autorių darbą, kurių užnugaryje stovi dar ir Lietuvos ministerija, būtų didelė rizika recenzijos autoriui. Todėl iš baimės pakenkti savo karjerai universitete, institute ar valdiškoje tarnyboje bei pakenkti šeimos finansams, knygos Lietuvoje niekas viešai nekritikavo. Reiškia kad kritikuoti akademinį elitą Lietuvoje yra suprantama kaip didelė asmeninė rizika. Šios knygos vieninteliai kritiški žodžiai Lietuvos spaudoje pasirodė tiksliai slaptyvardžiu.

Bet kai kurie JAV lietuviai, nežinodami, ar iš tos knygos juoktis, ar verkti, neliko pasyvūs ir ėmėsi gelbėti Lietuvos istoriją. Klibino ambasadų ir konsulatų duris, kreipėsi į Lietuvos valdininkus ir įtakingus žmones raštu ir žodžiu. Iš pradžių prašė, paskui, kad ir mandagiai, bet jau reikalavo tą knygą išimti iš apyvartos, paruošti naują, pataisytą, laidą. Prie tokių pastangų daug prisidėjo Elona Vaišnienė, Algimantas Gureckas, Arvydas Barzdukas, Danelė Vidutienė ir a.a. Dalia Lukienė, kurie, tarp kitų žingsnių, JAV Lietuvių Bendruomenės vardu sudarė delegaciją pas Lietuvos ambasadorių Washingtonė.“

Tai kaip čia gaunasi, kad dėl „baimės kritikuoti ir pakenkti savo karjerai“ ir dėl visuomenės protestų Vašingtone, „Lietuvos istorija“ buvo išimta iš naudojimo, užmiršta ar „pakišta po staltiese“?

Išgelbėta ir palaidota „Lietuvos istorija“?

Nuo pagerinto angliško vertimo pasirodymo praėjo du metai. Ir iš tiesų iš [Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos](#) portalo iki šiol įmanoma atsisiųsti knygą anglų kalba „[The History of Lithuania](#)“ (2015, Vilnius, 327 psl.) Tiesa, reikia pasistengti ją surandant, nes ji niekur jokiuose portalo puslapiuose ji neafišuojama, nereklamuojama ir nepateikiama, kaip knyga. Tarsi jos nėra.

For persons with disabilities | Sitemap | International sanctions

Search

Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania

News | About Us | Foreign Policy | **Travel and Residence** | Economic Diplomacy

Home → Travel and Residence → About Lithuania

Print

About Lithuania

Created: 2015.06.18 / Updated: 2015.11.17 14:28

If you really want to know Lithuania, you must first begin to get to know its people. Most Lithuanians are very sincere, hospitable and helpful, and, in fact, we expect the same treatment in return from our guests. Lithuanians are long-lived people, so, if you have an opportunity to talk to people of older generation, you will bring back to your country many interesting stories and experiences.

If you are tired of civilization, you will have an excellent opportunity for retreat from its pressures. You only need to go away from the big cities and travel where your heart and mind can rest – to seemingly endless forests, lakes, scattered all over Lithuania, rivers that criss-cross the country or the unforgettably beautiful Curonian Spit bathed by the Baltic Sea.

If, on the contrary, you are a truly urban person, you will find lots of things to do in Lithuania's big cities. There are numerous museums that have accumulated huge collections, national and private art galleries, the never-ending buzz of theatre and music halls, fascinating nightlife, a variety of entertainment options and sports events. Not to mention the national dishes and drinks, which must be tasted, if you like to come home with new experiences.

We are waiting for you to visit us – it will be a pleasure for us to know you!

Quick facts

Capital:	Vilnius
Official language:	Lithuanian

About Lithuania »

- History of Lithuania
- Lifestyle
- Government, politics
- Travel
- Famous Lithuanians
- Visit Lithuania**
- Coming to Lithuania
- Consular Issues

Upcoming events

2017-03-17
Minister Linas Linkevičius is participating in the Committee on Foreign Affairs of the Seimas

Bet ir kitomis kalbomis – lietuvių, vokiečių, prancūzų, ispanų, lenkų, rusų – kaip nebuvo, taip ir nėra!

Pavyzdžiui, [prancūzams URM portale](#) duodami bent kažkokie mūsų istorijos įvykių aprašymai (bet knygos prancūzų kalba nėra iki šiol).

Tačiau vokiečius, matyt nusprendė „nuskriausti“ iš esmės – URM-o tinklalapyje visiškai nėra vokiečių kalbos!!! (gal kūrėjai laukia vokiečių „Brexito“, o gal mano, kad civilizuotame pasaulyje ši kalba nebe egzistuoja?)

Nežinau, kaip Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija išsiverčia be šio portalo svečiams iš Vokietijos. Yra rusų, lenkų, prancūzų, anglų ir lietuvių, o vokiečių – ne.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija

Q

EN FR PL RU LT

Naujienos | Ministerija | Užsienio politika | Konsulinė informacija | Ekonominė diplomatija

Kreipimasis

Ponai istorikai, leidėjai, tarnautojai ir visi nuo ko priklauso knygos „Lietuvos istorija“ patalpinimas internete visomis kalbomis, baikit šį balaganą! Jei jau dėl kažko nesutariate, tai duokite alternatyvius vertinimus, nurodydami autorius. Tegu bent kažkas naudingo lieka mūsų ateinančioms kartoms.

O kol Jūs žaidžiate užkulisinius žaidimus ir sprendžiate kurioje vietoje turėtų būti kablelis, Nepriklausomos Lietuvos priešai su džiugesiu naudojami tuo, kad iki šiol nėra oficialios ir tikslios informacijos. Pavyzdžiui, šiais metais kovo 3 d. **portalas** rubaltic.ru išsigalvojo mūsų istoriją ir tiražuoja kartu su melagingu ir anti-lietuvišku isterišku straipsnio pavadinimu **„Rūta Vanagaitė: „Lietuva valstybinių lygiu dalyvavo holokauste“** („Рута Ванагайте: «Литва на государственном уровне участвовала в холокосте»“.)

RUBALTIC·RU
АНАЛИТИЧЕСКИЙ ПОРТАЛ
О БАЛТИЙСКОМ РЕГИОНЕ
Новая версия сайта

ТЕМА НЕДЕЛИ:

Евродепутат: вмешательство России спасло Сирию и Европу
Интервью с депутатом Европейского парламента от Латвии (социал-демократическая партия «Согласие») Андреем Мамыкиным.

Воскресенье
12 Марта 2017

Политика Экономика Культура Обзоры Blogpost Контекст Инфографика Эксперты Persona Grata Lingua Franca ЖЗЗ Тесты Архив

BLOGPOST ← ВЕРНУТЬСЯ В РАЗДЕЛ

Рута Ванагайте: «Литва на государственном уровне участвовала в холокосте»
Автор: Материал с портала tut.by

НОВОСТИ
10/03 Сорос без поддержки Госдепа теряет влияние в Европе
10/03 В ЛНР назвали имена виновных в смерти Гиви
10/03 Гройсман пригрозил «адекватным ответом» российскому Сбербанку
10/03 Вице-спикера Сейма Литвы вынудили покинуть пост из-за «связей с Россией»
10/03 Польша заблокировала итоговый документ саммита ЕС из-за Дональда Туска
Все новости >

Iki kokio marazmo prieita? Nenustebsiu, jei mus pradės kaltinti tuo, kad „Okupuota Lietuva valstybinių lygiu kariavo hitlerinėje koalicijoje“ (tiems kas nežino istorijos – Lietuvos Respublika niekada nekariavo vokiečių nacių nusikaltėlių pusėje).

Atvirkščiai, nepriklausoma Lietuvos Respublika pirmoji Europoje, gerokai iki Niurnbergo tribunolo (1945 m.), nuo 1934 metų VALSTYBINIU LYGIU oficialiai kovojo su vokiečių nacių nusikaltėliais, tame tarpe ir už išpuolius prieš lietuvių žydus – areštavo, teisė ir sodino į kalėjimą (805 nacių organizacijų nariai buvo įtariamai nusikalstama veikla, 126 asmenys patraukti teisminei atsakomybėn, o 1934 m. liepos 13 dieną nacių organizacijos Lietuvoje uždraustos. 1935 m. kovo 26 d. – nuteisti 76 hitlerininkai, keturi nuteisti mirties bausme). („[The History of Lithuania](#)“ – 2015, 214 psl.; A.ŠAPOKA - LIETUVOS ISTORIJA – 1936, 632-633 psl.)

„Susikūrusios dvi vokiečių nacių organizacijos varė antivalstybinę propagandą, ruošėsi sukilimui ir krašto prijungimui prie Vokietijos, terorizavo lietuvių susirinkimus, **puldinėjo žydus.**“– „Lietuvos istorija“ 2013 , 179 psl.

„They terrorized Lithuanian meetings and **attacked Jews.**“ – „[The History of Lithuania](#)“ – 2015, 214 psl.)

„Bylos metu surinktoji medžiaga aiškiai parodė visus vokiečių išdavikiškus darbus ir jų iš Vokietijos gaunamą paramą. Apie tai buvo plačiai rašoma viso pasaulio spaudoje, nes bylos metu į Kauną buvo privažiavę daugybė užsienio žurnalistų.

Tuo tarpu vokiečių spauda visą laiką šaukė apie tariamus jų tautiečių persekiojimus. Po bylos santykiai su Vokietija dar labiau paaštrėjo. Norėdama suspausti Lietuvą ekonomiškai, Vokietija visiškai liovėsi pirkusi Lietuvos gaminius ir net ėmė daryti kliūčių Lietuvos prekių tranzitui per Vokietiją. Tačiau nė šitos priemonės negalėjo priversti Lietuvos atsisakyti nuo savo teisių.“ (*A.ŠAPOKA - LIETUVOS ISTORIJA – 1936, 633 psl.)*

Ir visai tikėtina, kad jei tuo metu Europos politikai vietoje bailaus pritarimo Miuncheno sutarčiai su Hitleriu 1938 m., būtų palaikę mūsų valstybės kovą, tai istorija galėjo pasukti kita kryptimi, ir jokio holokausto Lietuvoje nebūtų buvę...

Suprantama aš žinau, kad istorija neturi tariamosios nuosakos, tačiau tai nereiškia, kad kažkam galima nekreipti dėmesio į REALIUS MŪSŲ ISTORINIUS FAKTUS. Tik štai pasiremti oficialiais šaltiniais ginčiuose su prorusiškais propagandistais gali būti sudėtinga, juk lietuviškas leidinys, kaip ir knygos „**Lietuvos istorija**“ vertimas į rusų kalbą paslaptinai dingio ministerijos gelmėse...

Ir mes tylim? O ką, nuo inkvizicijos laikų, reiškia tylėjimas? Atspėjote, tylėjimas – tylus sutikimas...

Pabaigai.

Sekančiais metais Atkurtai Lietuvos valstybei sukaks 100 metų. Ar tai bus biurokratinis jubiliejus su formaliomis sveikinimo kalbomis ir brangiai kainuojančiais fejerverkais („biudžeto pinigai –vėjams“), kurie pasimirš jau sekančią dieną ir nieko neliks ateinančioms kartoms, ar įvyks tikra mūsų valstybės piliečių šventė?

Viskas priklauso nuo to ar parodysim pagarbą savo valstybės istorijai ir sugebėsime parašyti tai, ko nespėjo A. Šapoka tolimais 1936 metais – parašyti naujausiųjų laikų Nepriklausomos Lietuvos Respublikos istoriją

O gal dar lauksim 23 metus?

P.S.: Tarp kitko mūsų būsimą jubiliejų oficialiame [portale](http://www.lietuva.lt/100/lt), kuris aktyviai reklamuoja URM, puslapiu tik lietuvių ir anglų kalba. (<http://www.lietuva.lt/100/lt>)

Istorija kartojasi?

Nejaugi į Lietuvos valstybės 100-čio jubiliejų nekviesim ir „už borto“ paliksim vokiečius, prancūzus ir kitus, mums tarsi „nereikalingų“ tautų atstovus?